

Date :- 29/06/2019

NOTIFICATION

Sub :- CBCS Syllabi of ~~B. A.~~/M. A. in Marathi (Sem I & II)

Ref. :- Decision of the Academic Council at its meeting held on 28/06/2019.

The Syllabi of ~~B. A.~~/M. A. in Marathi (First and Second Semesters) as per CBCS-~~UG~~/PG Regulations, 2016 and approved by the Academic Council as referred above are hereby notified for implementation with effect from the academic year 2019-20.

Copy of the Syllabi shall be downloaded from the College Website (www.kcesmjcollege.in)

Chairman
Board of Studies

Principal,
M. J. College, Jalgaon

To :

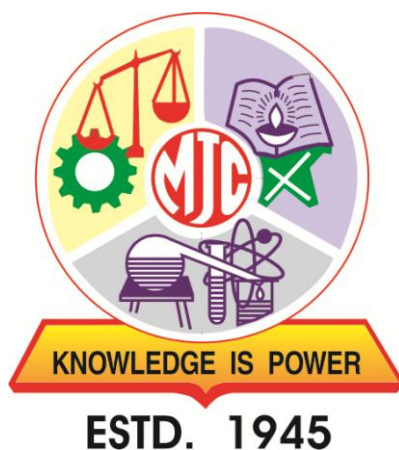
- 1) The Head of the Dept., M. J. College, Jalgaon.
- 2) The Director, School of Languages, M. J. College, Jalgaon.
- 3) The office of the COE, M. J. College, Jalgaon.
- 4) The office of the Registrar, M. J. College, Jalgaon.
- 5) Office File.

Knowledge is Power

Khandesh College Education Society's

Moolji Jaitha College, Jalgaon

An "Autonomous College" Affiliated to
KBC North Maharashtra University, Jalgaon

SYLLABUS STRUCTURE OF

M. A. Marathi

Under Choice Based Credit System (CBCS)

[w. e. f. Academic Year: 2019-20]

CBCS Autonomous Structure for MA. - 1st Year (Marathi)

Semester	Core Course	Paper No	Name of Course	No. of Credits	No. of Hours per Week
I	DSC	Mar. 101	मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (I)	4	4
		Mar. 102	साहित्यकृतीचा अभ्यास (II)	4	4
		Mar. 103	समीक्षा	4	4
	SEC	Mar. 104	भाषांतर मीमांसा	4	4
	DSE	Mar. 105	मौखिक मराठी साहित्य (लोकसाहित्य)	4	4
II	DSC	Mar. 201	मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (II)	4	4
		Mar. 202	साहित्यकृतीचा अभ्यास (II)	4	4
		Mar. 203	संशोधन	4	4
	GE	Mar. 204	साहित्यप्रकाराची संकल्पना	4	4
	DSE	Mar. 205	मौखिक शाब्दाविष्कार (लोकसाहित्य)	4	4
Total Credits				40	40

CBCS Autonomous Structure for MA– 2nd Year (Marathi)

Semester	Core Course	Paper No	Name of Course	No. of Credits	No. of Hours per Week
III	DSC	Mar. 301	आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (१९२० ते १९६०)	4	4
		Mar. 302	वर्णनात्मक भाषाविज्ञान	4	4
		Mar. 303	साठोत्तरी मराठी साहित्यप्रवाह : दलित व ग्रामीण	4	4
	SEC	Mar. 304	भाषांतर मीमांसा	4	4
	DSE	Mar. 305	मराठीचे प्रमाण लेखन, मुद्रितशोधन आणि संपादन	4	4
IV	DSC	Mar. 401	आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (१९६० ते २०००)	4	4
		Mar. 402	सामाजिक भाषाविज्ञान	4	4
		Mar. 403	साठोत्तरी मराठी साहित्यप्रवाह : स्त्रीवादी व आदिवासी	4	4
	GE	Mar. 404	साहित्यप्रकाराची संकल्पना	4	4
	DSE	Mar. 405	सर्जनशील लेखन	4	4
Total Credits				40	40

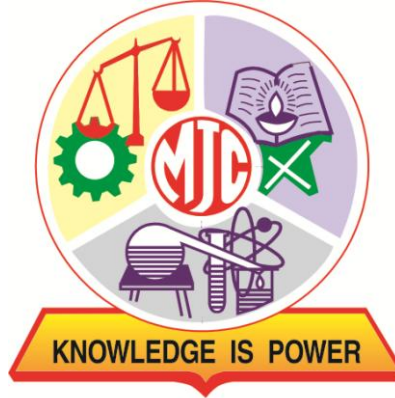
➤ Syllabus Pattern for The all Courses (60: 40)

Nature	Marks
External Marks	60
Internal Marks	40
Total Marks	100

Khandesh College Education Society's

Moolji Jaitha College, Jalgaon

An "Autonomous College" Affiliated to
KBC North Maharashtra University, Jalgaon

ESTD. 1945

SYLLABUS

MARATHI

Under Choice Based Credit System (CBCS)

[w. e. f. Academic Year: 2019-20]

एम.ए. प्रथम वर्ष – सत्र पहिले

Mar. 101: DSC : मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास

(जून २०१९ पासून लागू)

उद्दिष्टे :

- १) मध्ययुगीन मराठी साहित्याची पार्श्वभूमी अभ्यासणे.
- २) मध्ययुगीन कालखंडातील सामाजिक, सांस्कृतिक व राजकीय स्थित्यंतरांचा आढावा घेणे.
- ३) मध्ययुगीन कालखंडात विविध संप्रदायांच्या सांप्रदायिक प्रेरणांचा अभ्यास करणे.
- ४) विविध भक्तिसंप्रदायांची स्वरूप व वैशिष्ट्ये समजावून देणे.
- ५) मध्ययुगीन कालखंडातील विविध वाङ्मयप्रवाहांचा अभ्यास करणे.

श्रेयांक – ४

गुण – १००

अंतर्गत मूल्यमापन - ४०

सत्रांत मूल्यमापन – ६०

अ.क्र.	घटक	अध्यापन तासिका	श्रेयांक
विभाग १	१.१ महाराष्ट्रातील प्रमुख भक्तिसंप्रदायांची ओळख १.२ नाथ संप्रदाय १.३ नाथ संप्रदायाची परंपरा व स्वरूप १.४ नाथ संप्रदायाचे वाङ्मयीन कार्य १.५ नाथ संप्रदायाचे योगदान	१५	१
विभाग २	२.१ महानुभाव संप्रदाय २.२ महानुभाव संप्रदायाचे तत्वज्ञान व आचारधर्म २.३ महानुभावीय सांप्रदायिकांचे वाङ्मयीन व सामाजिक योगदान	१५	१
विभाग ३	३.१ वारकरी संप्रदाय	१५	१

	३.२ वारकरी संप्रदायाचे तत्वज्ञान व आचारधर्म ३.३ वारकरी संप्रदायातील प्रमुख संत ३.४ वारकरी संप्रदायाचे वाङ्मयीन व सामाजिक कार्य		
विभाग ४	४.१ दत्त संप्रदाय ४.२ दत्त संप्रदायाचे तत्वज्ञान ४.३ दत्त संप्रदायाची परंपरा व स्वरूप ४.४ दत्त संप्रदायाचे वाङ्मयीन व सामाजिक कार्य	१५	१

संदर्भ ग्रंथ:

- १) गोसावी र.रा., पाच भक्तीसंप्रदाय, मोघे प्रकाशन, ठाणे
- २) जोग रा.श्री. (संपा), मराठी वाङ्मयाचा इतिहास, म.सा.प. पुणे
- ३) भावे वि. ल., महाराष्ट्र सारस्वत खंड १ ते २, पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई
- ४) देशपांडे अ.ना., प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास- खंड १ ते ४, कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन, पुणे
- ५) तुळपुळे शं.गो., महानुभाव पंथ आणि त्यांचे वाङ्मय, व्हीनस प्रकाशन, पुणे
- ६) ढेरे रा.चिं., दत्त संप्रदायाचा इतिहास
- ७) पांगारकर ल.रा., मराठी वाङ्मयाचा इतिहास खंड १, २, ३
- ८) पाटील व्ही.एन., महानुभाव वाङ्मय एक अभ्यास, अथर्व पब्लि.जळगाव
- ९) माटे श्री.म., संत, पंत, आणि तंत, ठोकळ प्रकाशन, पुणे
- १०) कोलते वि.भि., महानुभावांचा आचारधर्म, अरुण प्रकाशन, मलकापूर
- ११) फाटक न.र., श्री रामदास : वाङ्मय आणि कार्य, मौज प्रकाशन, मुंबई
- १२) जोशी म.रा., समर्थ साहित्य, कालनिर्णय प्रकाशन, पुणे
- १३) चिटणीस रा.वि., रामदासांची काव्य सृष्टी : एक अभ्यास, गुरुकुल प्रकाशन, पुणे
- १४) जोशी प्र.न., प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा विवेचक इतिहास

एम.ए. प्रथम वर्ष : प्रथम सत्र

Mar. 102 : DSC : साहित्यकृतींचा अभ्यास

(जून २०१९ पासून लागू)

उद्दिष्टे:

- १) आधुनिक कालखंडातील महत्वाच्या साहित्यकृतींचा परिचय करून देणे.
- २) साहित्यकृतीतून व्यक्त होणारी सामाजिक मूल्ये अभ्यासणे
- ३) प्रमुख वाङ्मयप्रकारातील साहित्यकृतींचे स्वरूप व वैशिष्ट्ये अभ्यासणे.
- ४) साहित्यकृतीच्या आशय आणि आविष्कारतंत्राचे वेगळेपण समजावून देणे.

श्रेयांक - ४

गुण - १००

अंतर्गत मूल्यमापन - ४०

सत्रांत मूल्यमापन - ६०

अ.क्र.	घटक	अध्यापन तासिका	श्रेयांक
विभाग १	नक्षत्रांचे देणे -(कवितासंग्रह)आरती प्रभू	१५	१
विभाग २	एसईझेड- (कांदबरी) शंकर सखाराम	१५	१
विभाग ३	महानिर्वाण- (नाटक) सतीश आळेकर	१५	१
विभाग ४	चर्चबेल- (ललित गद्य) ग्रेस	१५	१

संदर्भ ग्रंथ:

- १) प्रभू आरती, नक्षत्रांचे देणे, मौज प्रकाशन गृह, पुणे
- २) डहाके वसंत आबाजी, कवितेविषयी, स्वरूप प्रकाशन, औरंगाबाद

- ३) नाईकवाडे राजेंद्र (संपा), अर्वाचीन मराठी काव्यमीमांसा, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे
- ४) देशपांडे-केजकर प्रकाश, आधुनिक मराठी कविता, स्वरूप प्रकाशन, औरंगाबाद
- ५) जाधव रा.ग. (संपा), मराठी वाङ्मयाचा इतिहास-खंड ७ भाग १, २, ३, म.सा.प. पुणे
- ६) गाडगीळ स.रा., मराठी काव्याचे मानदंड : खंड १ व २, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे
- ७) शंकर सखाराम, एसईझेड
- ८) गुरव धनाजी, एसईझेड : एक शोध, शब्दालय प्रकाशन, श्रीरामपूर
- ९) खोले विलास (संपा), गेल्या अर्धशतकातील मराठी कादंबरी
- १०) हरिश्चंद्र थोरात, कादंबरीविषयी
- ११) शेळके भास्कर, मराठी कादंबरीतील प्रादेशिकता, स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे
- १२) ठाकूर रवींद्र, मराठी कादंबरी: समाजशास्त्रीय समीक्षा, दिलीपराज प्रकाशन, पुणे
- १३) विभूते शंकर, स्वातंत्र्योत्तर मराठी कादंबरीची वाटचाल, स्वरूप प्रकाशन, औरंगाबाद
- १४) राजाध्यक्ष विजया, मराठी कादंबरी आस्वादयात्रा, पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई
- १५) टापरे पंडित, कादंबरी संवाद, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे
- १६) मराठी रंगभूमी : उगम आणि विकास - हिरामण लांजे, विवेक प्रकाशन, गोंदिया.
- १७) शिंदे विश्वनाथ, मराठी नाटक आणि रंगभूमी, प्रतिमा प्रकाशन, पुणे
- १८) देशपांडे वि. भा., मराठी नाटक – नाटककार : काळ आणि कर्तृत्व, दिलीपराज प्रकाशन, पुणे
- १९) नाईकवाडे राजेंद्र (संपा), समकालीन मराठी रंगभूमी, विजय प्रकाशन, नागपूर
- २०) साठे मकरंद, मराठी रंगभूमीच्या तीस रात्री, पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई

२१) भगत दत्ता (संपा), य.च. म. मु. विद्यापीठ नाशिक.

२२) नाटक विशेषांक (डिसेंबर २०१४) - आमची श्रीवाणी, का. स. वाणी मराठी प्रगत
अध्ययन संस्था, धुळे

२३) नाटक विशेषांक (ऑक्टोबर २०१३) - ललित, मेजेस्टीक प्रकाशन, पुणे

२४) पुंडे दत्तात्रय, तावरे स्नेहल (संपा), आजचे नाटककार, स्नेहवर्धन पब्लिशिंग हाऊस

२५) पाटील श्रीकांत, स्वातंत्र्योत्तर सामाजिक नाट्यसृष्टी, हृदय प्रकाशन, कोल्हापूर

एम.ए. प्रथम वर्ष : प्रथम सत्र

Mar. 103 : DSC : समीक्षा

(जून २०१९ पासून लागू)

उद्दिष्टे:

- १) समीक्षेची संकल्पना आणि स्वरूप समजावून घेणे.
- २) विद्यार्थ्यांमध्ये वाङ्मयीन मूल्यमापनाची दृष्टी विकसित करणे.
- ३) साहित्यसमीक्षाविषयक जाणीव निर्माण करणे.
- ४) साहित्य निर्मिती व मूल्यमापनाची प्रक्रिया समजावून देणे.
- ५) साहित्य व समीक्षा यांच्यातील अनुबंध स्पष्ट करणे.

श्रेयांक - ४

गुण - १००

अंतर्गत मूल्यमापन - ४०

सत्रांत मूल्यमापन - ६०

अ.क्र.	घटक	अध्यापन तासिका	श्रेयांक
विभाग १	१.१ समीक्षा : संकल्पना व स्वरूप १.२ समीक्षेची प्रयोजने १.३ समीक्षेची प्रक्रिया	१५	१
विभाग २	२.१ समीक्षा प्रक्रियेचे घटक, २.२ साहित्यकृती लेखक, वाचक, समीक्षक यांच्यातील अनुबंध	१५	१
विभाग ३	विविध समीक्षा पद्धती: ३.१ आस्वादक समीक्षा ३.२ समाजशास्त्रीय समीक्षा ३.३ मानसशास्त्रीय समीक्षा ३.४ आदिबंधात्मक समीक्षा ३.५ कथनमीमांसा	१५	१

विभाग ४	मराठी समीक्षेची वाटचाल : कालखंड- १९२० ते १९९०	१५	१
---------	--	----	---

संदर्भ ग्रंथ -

- १) रेने वेलेक, वॉरेन ऑस्टीन, अनु- मालशे स. ग., साहित्य सिद्धांत
- २) पाटील गंगाधर, समीक्षेची नवी रूपे
- ३) नेमाडे भालचंद्र, टीकास्वयंवर
- ४) तुपे केशव, साहित्य सर्जन आणि संदर्भ, कैलास पब्लिकेशन, औरंगाबाद
- ५) कुलकर्णी वा. ल., साहित्य : निर्मिती आणि समीक्षा
- ६) क्षीरसागर श्री. के., टीकाविवेक
- ७) बेडेकर दि. के., साहित्य निर्मिती व समीक्षा
- ८) कुलकर्णी गो. म., मराठी समीक्षेची वाटचाल
- ९) गोडसे द. ग., पोट
- १०) कुलकर्णी गो. म. (संपा), नवसमीक्षा काही विचार प्रवाह
- ११) जाधव रा. ग., मराठी साहित्य स्वातंत्र्योत्तर संदर्भ
- १२) मुजुमदार श्यामला, समीक्षेची क्षितीजे
- १३) जोशी अशोक, मालशे मिलिंद, आधुनिक समीक्षा सिद्धांत
- १४) खोले विलास (संपा), विसाव्या शतकातील मराठी समीक्षा
- १५) कुलकर्णी गो.म (संपा), नवसमीक्षा : काही विचार प्रवाह
- १६) दावतर वसंत, संहितासमीक्षा आणि पारिभाषिक समीक्षा

एम.ए. प्रथम वर्ष : प्रथम सत्र

Mar. 104 : SEC : भाषांतर मीमांसा

(जून २०१९ पासून लागू)

उद्दिष्टे :

- १) भाषांतराची संकल्पना आणि स्वरूप उलगडून दाखविणे.
- २) भाषांतराच्या वाटचालीचा परिचय करून देणे.
- ३) भाषांतर मीमांसेच्या विविध प्रकारांची ओळख करून देणे.

श्रेयांक - ४

गुण - १००

अंतर्गत मूल्यमापन - ४०

सत्रांत मूल्यमापन - ६०

अ.क्र.	घटक	अध्यापन तासिका	श्रेयांक
विभाग १	१.१ भाषांतर मीमांसा: संकल्पना व स्वरूप १.२ भाषांतर संकल्पनेचा इतिहास १.३ भाषांतर- हेतू १.४ भाषांतर-अनुवाद-रूपांतर	१५	१
विभाग २	२.१ भाषांतर मीमांसेतील प्रमुख घटक २.२ प्रभाव २.३ प्रभव २.४ अनुकरण २.५ प्रेरणा	१५	१
विभाग ३	३.१ भाषांतरमीमांसा : प्रकार ३.२ मूलनिष्ठ ३.३ लक्ष्यनिष्ठ ३.४ चिन्हव्यवस्थेच्या स्वरूपावरून केले जाणारे भाषांतर	१५	१

विभाग ४	४.१ रचनाप्रकारांचा प्रभावानुरोधाने अभ्यास ४.२ सुनीत, कादंबरी, गझल व हायकू	१५	१
---------	--	----	---

संदर्भ ग्रंथ:

- १) काळे कल्याण, सोमण अंजली (संपा), भाषांतरमीमांसा, प्रतिमा प्रकाशन, पुणे
- २) कऱ्हाडे सदा, भाषांतर, लोकवाङ्मयगृह, मुंबई
- ३) फाटक म. वि., ठकार रजनी, भाषांतर: शास्त्र की कला, वरदा प्रकाशन, पुणे
- ४) सारंग विलास, भाषांतर आणि भाषा, मौज प्रकाशन गृह, मुंबई
- ५) तुपे केशव (संपा), अनुवादमीमांसा, साक्षात प्रकाशन, औरंगाबाद
- ६) वरखेडे रमेश (संपा), भाषांतरविद्या : स्वरूप आणि समस्या, य.च. म. मुक्त विद्यापीठ, नाशिक
- ७) लोंढे निलेश, अनुवादविज्ञान, पोखर्णी प्रकाशन, परभणी
- ८) मोकाशी मधुकर, भाषांतर चिकित्सा, स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे
- ९) सारंग विलास, भाषांतर व भाषा
- १०) वरखेडे रमेश (संपा), भाषांतरविद्या: स्वरूप आणि समस्या
- ११) फाटक म.वि., ठकार रजनी, भाषांतर शास्त्र की कला
- १२) नरवणे विश्वनाथ (संपा), भारतीय व्यवहार कोश, विचार साधना प्रकाशन
- १३) गोगटे विनायक, भारत अक्षर, भारतीय विचार साधना प्रकाशन

एम.ए. प्रथम वर्ष : प्रथम सत्र

Mar.105 : DSE : मौखिक मराठी साहित्य (लोकसाहित्य)

(जून २०१९ पासून लागू)

उद्दिष्टे :

- १) मौखिक मराठी साहित्याची पार्श्वभूमी समजावून सांगणे.
- २) लोकसाहित्याची संकल्पना व स्वरूप स्पष्ट करणे.
- ३) लोकसाहित्याचा उदगम व विकास यांची माहिती करून देणे.
- ४) लोकसाहित्याच्या भारतीय परंपरेचा परिचय करून देणे.
- ५) लोकसाहित्याचा विविध ज्ञानशाखांशी असलेला संबंध उलगडून दाखविणे.
- ६) लोकसाहित्याच्या विविध संप्रदायांचा परिचय करून देणे.

श्रेयांक - ४

गुण - १००

अंतर्गत मूल्यमापन - ४०

सत्रांत मूल्यमापन - ६०

अ.क्र.	घटक	अध्यापन तासिका	श्रेयांक
विभाग १	१.१ लोकसाहित्य: संज्ञा व अर्थ १.२ लोकसाहित्याच्या व्याख्या व स्वरूप १.३ लोकसाहित्याची व्याप्ती १.४ लोकसाहित्य आणि लोकसंस्कृती	१५	१
विभाग २	२.१ लोकसाहित्य अभ्यासाचे महत्त्व २.२ लोकसाहित्य अभ्यासाचा इतिहास २.३ लोकसाहित्य अभ्यासाचे विविध संप्रदाय	१५	१
विभाग ३	३.१ लोकसाहित्याच्या अभ्यास पद्धती ३.२ संदर्भान्वयी पद्धती ३.३ रचनानुसारी पद्धती ३.४ मौखिक आविष्कारसूत्र पद्धती ३.५ आंतरसांस्कृतिक पद्धती	१५	१

	३.६ लोकसांस्कृतिक दृष्टिकोन		
विभाग ४	४.१ लोकसाहित्य आणि विविध ज्ञानशाखा संबंध- ४.२ लोकसाहित्य आणि समाजशास्त्र ४.३ लोकसाहित्य आणि मानसशास्त्र ४.४ लोकसाहित्य आणि मानववंशशास्त्र ४.५ लोकसाहित्य आणि भाषाशास्त्र ४.६ लोकसाहित्य आणि इतिहास व पुरातत्वशास्त्र	१५	१

संदर्भ ग्रंथ -

१. भागवत दुर्गा, लोकसाहित्याची रूपरेखा
२. मांडे प्रभाकर, लोकसाहित्याचे स्वरूप, गोदावरी प्रकाशन, औरंगाबाद
३. व्यवहारे शरद, लोकसाहित्य: संकल्पना व स्वरूप, तिरुपती प्रकाशन, परभणी
४. व्यवहारे शरद, लोकसाहित्य लोकसंस्कृती, प्रतिमा प्रकाशन, पुणे
५. ढेरे रा.चिं., लोकसाहित्य : शोध आणि समीक्षा, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे
६. मांडे प्रभाकर, लोकसाहित्याचे अंतः प्रवाह, गोदावरी प्रकाशन, औरंगाबाद
७. भवाळकर तारा, लोकसंचित, राजहंस प्रकाशन, पुणे
८. शिंदे विश्वनाथ, लोकसाहित्याची मीमांसा, स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे
९. मोरजे गंगाधर, लोकसाहित्य : क्षेत्रीय अभ्यास, पद्मगंधा पुणे
१०. गजेंद्रगडकर वर्षा, ढेरे अरुणा, लोकसंस्कृतीचे प्रतिभा दर्शन, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे
११. पाटील मोहन, लोकसाहित्य: संकल्पना व स्वरूप, मानसन्मान प्रकाशन, पुणे

१२. भवाळकर तारा, लोकसंचित, राजहंस प्रकाशन, पुणे

१३. व्यवहारे शरद, लोकसाहित्य : उदगम आणि विकास, विश्वभारती प्रकाशन, नागपूर

१४. राजवाडे वि.का., महिकावतीची बखर

एम.ए. प्रथम वर्ष – द्वितीय सत्र

Mar. 201 : DSC : मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास

(जून २०१९ पासून लागू)

उद्दिष्टे :

- १) समर्थ भक्तीसंप्रदायांचे तत्वज्ञान, स्वरूप व योगदान समजावून देणे.
- १) मध्ययुगीन कालखंडातील गद्य व पद्यलेखनाच्या प्रेरणा जाणून घेणे.
- २) मध्ययुगीन कालखंडातील पंडिती काव्य, शाहिरी काव्य व बखर वाङ्मय अभ्यासणे.
- ३) मध्ययुगीन कालखंडातील बखर वाङ्मयाचे वाङ्मयीन योगदान समजावून देणे.
- ४) मध्ययुगीन कालखंडातील पंडिती काव्याची स्वरूप व वैशिष्ट्ये समजावून देणे.
- ५) मध्ययुगीन कालखंडातील शाहिरी काव्याची स्वरूप व वैशिष्ट्ये समजावून देणे.

श्रेयांक – ४

गुण – १००

अंतर्गत मूल्यमापन - ४०

सत्रांत मूल्यमापन – ६०

अ.क्र.	घटक	अध्यापन तासिका	श्रेयांक
विभाग १	१.१ समर्थ संप्रदाय १.२ समर्थ संप्रदायाच्या प्रेरणा व स्वरूप १.३ समर्थ संप्रदायाचे तत्वज्ञान १.४ समर्थ संप्रदायाचे वाङ्मयीन व सामाजिक कार्य	१५	१
विभाग २	२.१ पंडिती काव्य : प्रेरणा व स्वरूप २.२ प्रमुख पंडित कवींचे वाङ्मयीन कार्य : वामन पंडित, रघुनाथ पंडित	१५	१
विभाग ३	३.१ बखर वाङ्मय : प्रेरणा व स्वरूप ३.२ शिवपूर्वकालीन बखर ३.३ शिवकालीन बखर ३.४ पेशवेकालीन बखर	१५	१

विभाग ४	४.१ शाहिरी काव्य : प्रेरणा व स्वरूप ४.२ प्रमुख शाहिरांचे वाडमयीन कार्य : राम जोशी, होनाजी बाळा	१५	१
---------	--	----	---

संदर्भ ग्रंथ:

- १) देशपांडे अ.ना., प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास- खंड १ ते ४, कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन, पुणे
- २) कुलकर्णी श्री.रं., ओवी ते लावणी, का.स.वाणी मराठी प्रगत अध्ययन संस्था, धुळे
- ३) भावे वि. ल., महाराष्ट्र सारस्वत खंड १ ते २, पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई
- ४) केजकर प्रकाश देशपांडे ,शाहिरी कविता एक चिकित्सा, स्वरूप प्रकाशन, औरंगाबाद
- ५) शेणोलीकर ह.श्री., प्राचीन मराठी वाङ्मयाचे स्वरूप, डायमंड प्रकाशन, पुणे
- ६) शेणोलीकर ह.श्री., प्राचीन मराठी वाङ्मयाचे स्वरूप, मोघे प्रकाशन, कोल्हापूर
- ७) नसीराबादकर ल.रा., प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास, फडके प्रकाशन, कोल्हापूर
- ८) बनहट्टी श्री.ना., नलदमयंती स्वयंवराख्यान, सुविचार प्रकाशन, पुणे
- ९) धोंड म.वा., मऱ्हाटी लावणी ,मौज प्रकाशन, मुंबई
- १०) सहस्रबुद्धे म.ना., मराठी शाहिरी वाङ्मय, ठोकळ प्रकाशन, पुणे
- ११) बडवे सतीश, दमयंती स्वयंवर, चिन्मय प्रकाशन, औरंगाबाद
- १२) माळी गजमल, प्राचीन मराठी आख्यानकाव्य
- १३) हेरवाडकर र.वि., भाऊसाहेबांची बखर

एम.ए. प्रथम वर्ष : द्वितीय सत्र

Mar. 202 : DSC : साहित्यकृतींचा अभ्यास

(जून २०१९ पासून लागू)

उद्दिष्टे :

- १) आधुनिक कालखंडातील महत्वाच्या साहित्यकृतींचा परिचय करून देणे.
- २) साहित्यकृतीतून व्यक्त होणारी सामाजिक मूल्ये अभ्यासणे
- ३) प्रमुख वाङ्मयप्रकारातील साहित्यकृतींचे स्वरूप व वैशिष्ट्ये अभ्यासणे.
- ४) साहित्यकृतीच्या आशय आणि आविष्कारतंत्राचे वेगळेपण समजावून देणे.

श्रेयांक - ४

गुण - १००

अंतर्गत मूल्यमापन - ४०

सत्रांत मूल्यमापन - ६०

अ.क्र.	घटक	अध्यापन तासिका	श्रेयांक
विभाग १	चकवा चांदण- (आत्मचरित्र) मारुती चित्तमपल्ली	१५	१
विभाग २	मारवा- (कथासंग्रह) आशा बगे	१५	१
विभाग ३	संस्कृतीरंग- (लेखसंग्रह) वैशाली करमरकर	१५	१
विभाग ४	चिनी माती -(प्रवासवर्णन) मीना प्रभू	१५	१

संदर्भ ग्रंथ-

- १) यादव आनंद, आत्मचरित्र मीमांसा, मेहता पब्लिशिंग हाउस, पुणे
- २) वास्कर आनंद (संपा), चरित्र- आत्मचरित्र आणि आत्मकथन, वाङ्मय प्रकार : संकल्पना व स्वरूप, अन्वय प्रकाशन
- ३) हस्तक उषा, मराठीतील आत्मचरित्रपर लेखन, स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे
- ४) चित्तमपल्ली मारुती, चकवा चांदण, मौज प्रकाशन गृह
- ५) शेवडे इंदुमती, मराठी कथा : उदगम आणि विकास, सोमय्या प्रकाशन, मुंबई
- ६) अदवंत म. ना., मराठी लघुकथेचा इतिहास, निहारा प्रकाशन, पुणे
- ७) फडके ना. सी., लघुकथा : तंत्र आणि मंत्र, ना. सी. फडके, मुंबई
- ८) जोशी सुधा, कथा : संकल्पना आणि समीक्षा, मराठी विभाग, मुंबई विद्यापीठ आणि मौज प्रकाशन, मुंबई
- ९) सोमण अंजली, मराठी कथेची स्थितीगती, प्रतिमा प्रकाशन, पुणे
- १०) पुलावळे सुभाष, मराठी नवकथा : रंग आणि रूप, चिन्मय प्रकाशन, औरंगाबाद
- ११) बगे आशा, मारवा, मौज प्रकाशन, मुंबई
- १२) करमरकर वैशाली, संस्कृतीरंग, राजहंस प्रकाशन, पुणे
- १३) प्रभू मीना, चिनी माती, मौज प्रकाशन, मुंबई
- १४) सावंत वसंत, प्रवासवर्णने, पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई
- १५) चौघुले वि.शं., लघुनिबंध ते मुक्तगद्य, मेजेस्टीक प्रकाशन, मुंबई

एम.ए. प्रथम वर्ष : द्वितीय सत्र

Mar. 203 : DSC : संशोधन

(जून २०१९ पासून लागू)

उद्दिष्टे:

- १) संशोधनाची संकल्पना आणि स्वरूप समजावून देणे.
- २) संशोधनाची प्रक्रिया उलगडून दाखविणे.
- ३) विविध संशोधन पद्धतींचा परिचय करून देणे.
- ४) विद्यार्थ्यांमध्ये संशोधनात्मक दृष्टी विकसित करणे.
- ५) साहित्य संशोधनाचे महत्त्व सांगून उपयोजन करणे.

श्रेयांक - ४

गुण - १००

अंतर्गत मूल्यमापन - ४०

सत्रांत मूल्यमापन - ६०

अ.क्र.	घटक	अध्यापन तासिका	श्रेयांक
विभाग १	१.१ संशोधन : संकल्पना व व्याख्या १.२ संशोधन प्रक्रिया १.३ संशोधनाचे टप्पे १.४ संशोधनाची व्याप्ती	१५	१
विभाग २	२.१ संशोधन पद्धती २.२ ऐतिहासिक संशोधन पद्धती २.३ समाजशास्त्रीय संशोधन पद्धती २.४ विश्लेषणात्मक संशोधन पद्धती २.५ तुलनात्मक संशोधन पद्धती	१५	१
विभाग ३	३.१ संशोधन साधने ३.२ प्राथमिक ३.३ दुय्यम	१५	१

	३.४ लिखित व अलिखित ३.५ मुलाखत व प्रश्नावली		
विभाग ४	४.१ संशोधन आराखड्याचे स्वरूप व प्रक्रिया ४.२ संशोधन आराखड्याचे स्वरूप ४.३ संशोधन लेखन पद्धती ४.४ सूची लेखन ४.५ हस्तलिखित लघुशोधप्रकल्प	१५	१

संदर्भ ग्रंथ-

- १) भोळे भा. ल., संशोधनाची क्षितीजे, नागपूर
- २) संत दु. का., संशोधन : पद्धती, प्रक्रिया व अंतरंग, पुणे विद्यार्थी गृह, पुणे
- ३) पाध्ये प्रभाकर, सौंदर्यानुभव
- ४) पाटील व्ही.एन., संशोधन प्रक्रिया, प्रशांत पब्लिकेशन्स, जळगाव
- ५) वॉरेन ऑस्टीन, वेलेक रेने, अनुवाद- मालशे स. ग., साहित्य सिद्धांत
- ६) संत दु. का., शोध विज्ञानकोश, पुणे विद्यार्थी गृह -पुणे
- ७) नेमाडे भालचंद्र., टीकास्वयंवर
- ८) क्षीरसागर श्री. के., टीकाविवेक
- ९) बेडेकर दि. के., साहित्य निर्मिती व समीक्षा
- १०) मालशे स. ग., शोध निबंधाची लेखन पद्धती, लोकवाङ्मय गृह, मुंबई
- ११) मालशे मिलिंद, साहित्य संशोधन आणि समीक्षा, समाज प्रबोधन पत्रिका अंक १२६, १९९४
- १२) महाराष्ट्र साहित्य परिषद-पुणे, भाषा व साहित्य : संशोधन (खंड दुसरा)

एम.ए. प्रथम वर्ष : द्वितीय सत्र

Mar.204 : GE : साहित्यप्रकारांची संकल्पना

(जून २०१९ पासून लागू)

उद्दिष्टे :

- १) मराठीतील विविध साहित्यप्रकारांचा परिचय करून देणे.
- २) साहित्यप्रकारांच्या निर्मितीमागील प्रेरणा समजावून सांगणे
- ३) साहित्यप्रकारांची स्वरूप वैशिष्ट्ये समजावून सांगणे.
- ४) कविता, कथा व कांदबरी या साहित्यप्रकारांची रचना, आशय विषय व आविष्कारतंत्र यांची माहिती देणे.

श्रेयांक - ४

गुण - १००

अंतर्गत मूल्यमापन - ४०

सत्रांत मूल्यमापन - ६०

अ.क्र.	घटक	अध्यापन तासिका	श्रेयांक
विभाग १	१.१ साहित्यप्रकारांची संकल्पना १.२ साहित्यप्रकार : संज्ञा व स्वरूप १.३ साहित्यप्रकार : व्याप्ती व इतिहास	१५	१

विभाग २	साहित्यप्रकार : कविता २.१ कवितेची संकल्पना व स्वरूप २.२ कवितेचे घटक २.३ कवितेचे प्रकार २.४ कवितेची वैशिष्ट्ये	१५	१
विभाग ३	साहित्यप्रकार : कथा ३.१ कथेची संकल्पना व स्वरूप ३.२ कथेचे घटक ३.३ कथेचे प्रकार ३.४ कथेची वैशिष्ट्ये	१५	१
विभाग ४	साहित्यप्रकार : कादंबरी ४.१ कादंबरीची संकल्पना व स्वरूप ४.२ कादंबरीचे घटक ४.३ कादंबरीचे प्रकार ४.४ कादंबरीची वैशिष्ट्ये	१५	१

संदर्भ ग्रंथ -

- १) भागवत श्री.पु., रसाळ सुधीर (संपा) साहित्यप्रकारांची संकल्पना : अध्ययन आणि प्रकार, मौज प्रकाशन, मुंबई
- २) गाडगीळ गंगाधर, साहित्याचे मानदंड, पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई
- ३) पाटील गंगाधर, समीक्षेची नवी रूपे, मॅजेस्टिक प्रकाशन, मुंबई
- ४) जोशी सुधा, कथा: संकल्पना आणि समीक्षा, मौज प्रकाशन, मुंबई

५) गणोरकर प्रभा (संपा), संज्ञा संकल्पना कोश

६) राजाध्यक्ष विजया (संपा) समीक्षा संज्ञा कोश, महाराष्ट्र साहित्य व संस्कृती मंडळ, मुंबई

७) मालशे स.गं., साहित्याभ्यासाची शैलीलक्ष्यी पद्धत, मुंबई मराठी संशोधन मंडळ, मुंबई

८) खडक आणि पाणी - गंगाधर गाडगीळ, पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई

१०) कुरंदकर नरहर, धार आणि काठ, देशमुख आणि कंपनी, पुणे

११) हस्तक उषा, कादंबरी आणि मराठी कादंबरी, साहित्यसेवा प्रकाशन, औरंगाबाद

१२) देशपांडे कुसुमावती, मराठी कादंबरी : पहिले शतक, मराठी साहित्य संघ प्रकाशन, मुंबई

१३) थोरात हरिश्चंद्र, कादंबरीविषयी, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे

एम.ए. प्रथम वर्ष : द्वितीय सत्र

Mar.205 : DSE- मौखिक शाब्दाविष्कार (लोकसाहित्य)

(जून २०१९ पासून लागू)

उद्दिष्टे :-

- १) लोकसाहित्यातील मौखिक शाब्दाविष्कारांचा परिचय करून देणे.
- २) लोकसाहित्याचे विश्लेषणात्मक अध्ययन करणे.
- ३) प्रादेशिक लोकवाङ्मयाचे संकलन व वर्गीकरण करून घेणे.
- ४) मौखिक शाब्दाविष्कारातून व्यक्त होणारी लोकसंस्कृती, लोकमानस यांची ओळख करून देणे.

श्रेयांक - ४

गुण - १००

अंतर्गत मूल्यमापन - ४०

सत्रांत मूल्यमापन - ६०

अ.क्र.	घटक	अध्यापन तासिका	श्रेयांक
विभाग १	<u>लोकगीते</u> १.१ लोकगीत म्हणजे काय? १.२ लोकगीताची परंपरा १.३ लोकगीताचे वर्गीकरण i) स्त्री गीते ii) पुरुषांची लोकगीते iii) बडबडगीते- खेळगीते iv) लोकगीतांचे स्वरूप	१५	१
विभाग २	<u>लोककथागीते</u> २.१ लोककथागीत म्हणजे काय? २.२ लोककथागीतांची परंपरा २.३ लोककथागीतांचा विकासक्रम २.४ लोककथागीतांचे वर्गीकरण २.५ लोककथागीतांचे स्वरूप-विशेष	१५	१

विभाग ३	<u>लोककथा</u> ३.१ लोककथांचे स्वरूप ३.२ लोककथांची भारतीय परंपरा ३.३ लोककथांच्या अभ्यासाचे महत्व ३.४ लोककथांचे वर्गीकरण ३.५ लोककथांचे प्रकार ३.६ लोककथांचे स्वरूप-विशेष	१५	१
विभाग ४	<u>लोकसाहित्याचे संकलन आणि संपादन</u> ४.१ लोकसाहित्य संकलनाची पद्धती ४.२ लोकसाहित्याचे संपादन तंत्र	१५	१

संदर्भ ग्रंथ -

१. व्यवहारे शरद, लोकसाहित्य: संकल्पना व स्वरूप, तिरुपती प्रकाशन, परभणी
२. मांडे प्रभाकर, लोकसाहित्याचे स्वरूप, गोदावरी प्रकाशन, औरंगाबाद
३. व्यवहारे विद्या, लोकसाहित्य लोकसंस्कृती, प्रतिमा प्रकाशन, पुणे
४. भागवत दुर्गा, लोकसाहित्याची रूपरेखा
५. ढेरे रा.चिं., लोकसाहित्य: शोध आणि समीक्षा, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे
६. व्यवहारे शरद, मराठी लोकगीते: स्वरूप-विशेष, विश्वभारती प्रकाशन, नागपूर
७. मांडे प्रभाकर, लोकरंगभूमी, गोदावरी प्रकाशन, औरंगाबाद
८. व्हटकर नामदेव, मराठीचे लोकनाट्य तमाशा : कला आणि साहित्य, अजब प्रकाशन, नागपूर

९. मांडे प्रभाकर, मौखिक वाङ्मयाची परंपरा : स्वरूप आणि भवितव्य, गोदावरी प्रकाशन,
औरंगाबाद

१०. देखणे रामचंद्र, गोंधळ: स्वरूप, परंपरा आणि आविष्कार, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे

११. भोसले द. ता., लोकसंस्कृती : स्वरूप आणि विशेष, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे

१२. ढेरे अरुणा, गजेंद्रगडकर वर्षा, लोकसंस्कृतीचे प्रतिभादर्शन, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे